

Høring i Familie- og kulturkomiteen
tirsdag 11. oktober 2016

Representantforslag 102 S

Synspunkter fra Fagpressen

Fagpressen støtter forslaget om at regjeringen utreder og fremmer en medieansvarslov. Vi er opptatt av at det på denne måten gjøres en oppgradering av det lovverket som regulerer alle redaktørstyrte medier. Dagens lovsituasjon er fragmentert, og det er behov for en opprydning, ikke minst en tydeliggjøring av skillet mellom redaksjonell virksomhet og sosiale medier.

Et særmerke ved Fagpressen er at mange av utgiverne er organisasjoner, og derved eiere som befinner seg tett på mediene. Fagpressen har gjennom særlig de siste tjue årene arbeidet med å profesjonalisere utgiverskapet, i samarbeid med eierorganisasjonene, med det utgangspunkt at publikasjonene må redigeres av uavhengige redaktører. Et sterkt og ansvarlig redaktørinstitutt er selve bærebjelken for at mange av fagmediene de siste årene har tatt betydelige skritt i retning av å bidra mer systematisk med gravejournalistikk og dybdekunnskap fra sine nisjer.

En god og tydeliggjørende lov om medieansvar vil gjøre det enklere for alle brukere, både de profesjonelle og blant det allmenne publikum, å bruke mediene slik at den opplyste offentlige samtalen og samfunnsdebatten kommer flere til gode.

For Fagpressen er det altså grunnleggende viktig å styrke redaktørinstituttet og de redaktørstyrte mediene. Gjennom en lov om medieansvar bør det etableres godt samsvar mellom lover som definerer redaksjonell frihet og redaksjonelt ansvar. En slik lov bør omfatte redaktørens eneansvar, det strafferettslige ansvaret, et absolutt kildevern og et objektivt redaktøransvar for nettdebatter.

Teknologinøytralitet

Under gjeldende lovgivning på medieområdet i Norge, har det oppstått det som må betegnes som "lovtomme rom". Det skyldes en teknologitvilling som lovgiverne neppe kunne forutse, men der konsekvensen er at det objektive redaktøransvaret bare gjelder på de tradisjonelle plattformene papiravis/blad/tidsskrift og i kringkasting. En lov om medieansvar må besvare denne utfordringen og etablere et teknologinøytralt objektivt redaktøransvar for redaksjonelt stoff, i et språk som heller ikke knytter for sterkt an til dagens teknologibilde.

Redaktørens eneansvar for publisert redaksjonelt stoff

Ansvar, inkludert straffeansvar, må ligge entydig hos redaktøren, jamfør at mediefridomslova har lovfestet redaktørens suverene styringsrett over det som publiseres.

Fagpressen mener at journalister ikke skal holdes strafferettslig ansvarlige for det publiserte innholdet. Journalister skal derimot ta ansvar for å følge Vær varsom-plakatens regler for hvordan de arbeider med materialet og kildene, fram til publisering. Når redaktøren har avgjort om og hvordan det journalistiske arbeidet skal publiseres, er det redaktøren som alene skal holdes ansvarlig for dette.

Redaktøransvar for nettdebatter

Det objektive redaktøransvaret må også gjelde for debatter og brukerskapt innhold på digitale plattformer. Fagpressen mener at nettdebatter som foregår i de redaksjonelle mediene, må røktes aktivt av redaktøren. Det må ligge til redaktørens ansvar å sørge for at innlegg som bryter lover og/eller etiske bestemmelser, blir fjernet før det er gått lang tid.

Det må forankres i en medieansvarslov at det i ethvert redaktørstyrt medium skal etableres et sett av rutiner som gir mediet mulighet til å følge godt nok med på debatter og kommentarfelt. Hvordan rutinene legges opp, skal være opp til den enkelte redaktør.

Kildevernet

Medier som jobber med journalistiske graveprosjekter, er avhengig av å kunne arbeide med kilder som av ulike grunner ikke våger å stå fram. I Fagpressen har blant annet Politiforum, Kommunal Rapport og Utdanning de siste årene avslørt viktige saker gjennom arbeid der godt kildevern har vært avgjørende. Det handler ikke minst om saker der anonyme varslere har vært de vesentlige kildene.

For at publikum og samfunnet skal få kjennskap til viktige, ofte kontroversielle saker, er det helt nødvendig at journalister og redaksjoner kan arbeide med anonyme kilder, og at disse er beskyttet av loven. Derfor bør det i loven om medieansvar innføres et absolutt kildevern, der redaktøren ikke har lov til å avsløre sine kilder.